

รายงานการป้องกันและการเฝ้าระวังการเผาซากพืชหรือวัชพืช และเศษวัสดุทางการเกษตร
วันที่ 13 มีนาคม 2566

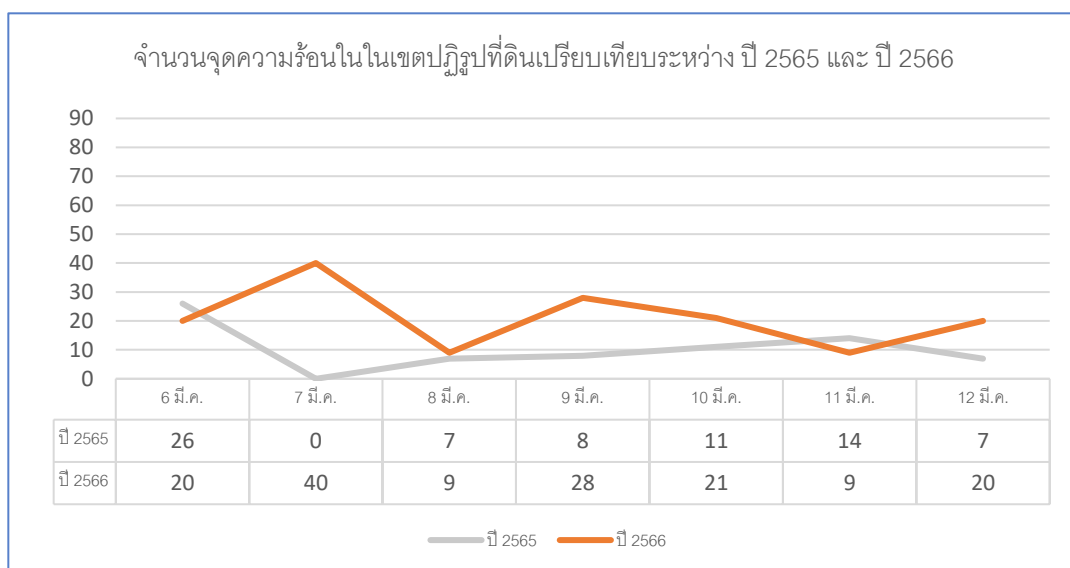
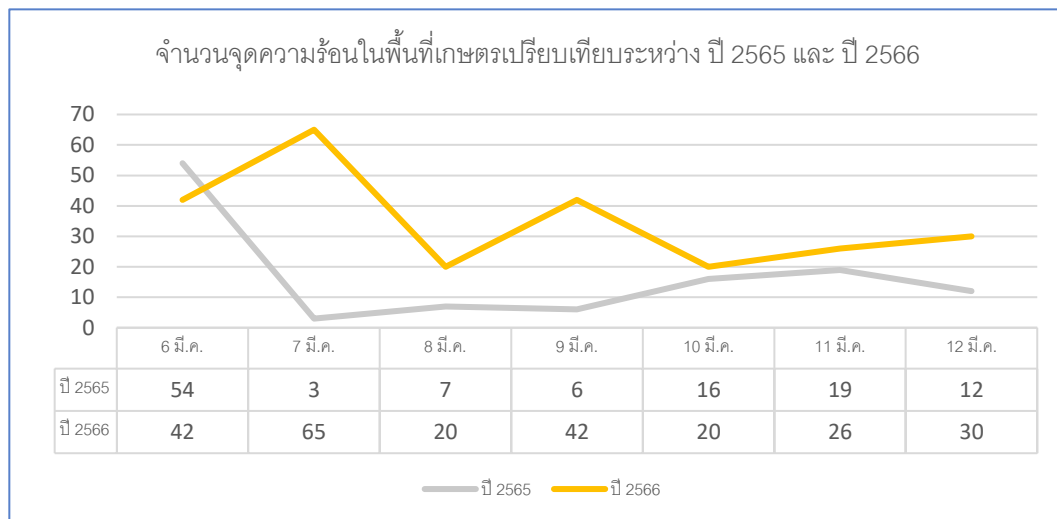
1. สถานการณ์จุดความร้อน (Hot Spot)

1.1 จุดความร้อนสะสม จำแนกตามพื้นที่ความรับผิดชอบตามมาตรการของหน่วยงาน

สถานการณ์จุดความร้อน (Hot Spot) สะสมตั้งแต่ 1 ม.ค. – 12 มี.ค. 66 พบจุดความร้อนในพื้นที่เกษตร 2,105 จุด (21% ของทั้งหมด) และในเขต ส.ป.ก. 1,328 จุด (13% ของทั้งหมด) โดยปี 2565 ตรวจพบในพื้นที่เกษตร 1,444 จุด (เพิ่มขึ้น 661 จุด คิดเป็น 46% ของปี 2565) และตรวจพบในเขตปฏิรูปที่ดิน 782 จุด (เพิ่มขึ้น 546 จุด คิดเป็น 70% ของปี 2565)

ในพื้นที่เกษตร พบสูงสุดวันที่ 29 ม.ค. 65 จำนวน 137 จุด และเขต ส.ป.ก. พบสูงสุดวันที่ 29 ม.ค. 65 จำนวน 61 จุด

- พื้นที่เกษตร พบจุดความร้อนสะสมสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ จ.นครสวรรค์ 158 จุด จ.เพชรบูรณ์ 127 จุด และ จ.พิจิตร 109 จุด
- เขต ส.ป.ก. พบจุดความร้อนสะสมสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ จ.ชัยภูมิ 113 จุด จ.สระแก้ว 107 จุด และ จ.เพชรบูรณ์ 98 จุด

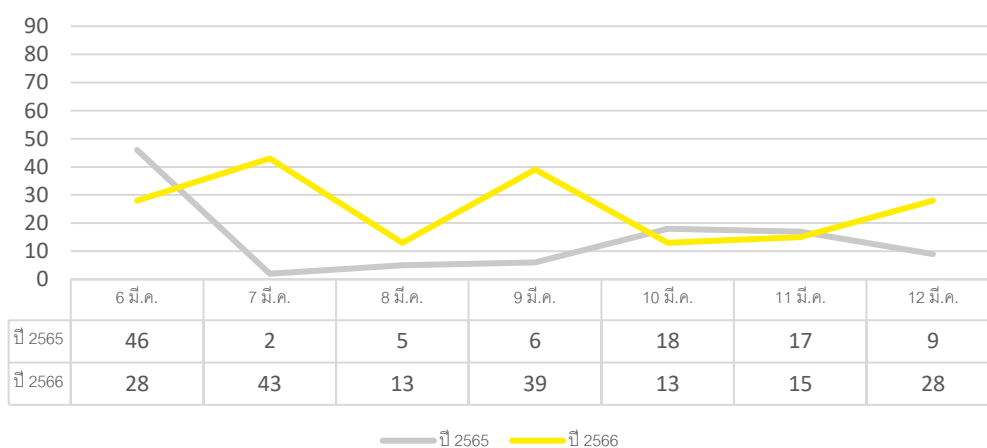

1.2 จุดความร้อนสะสม จำแนกตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน

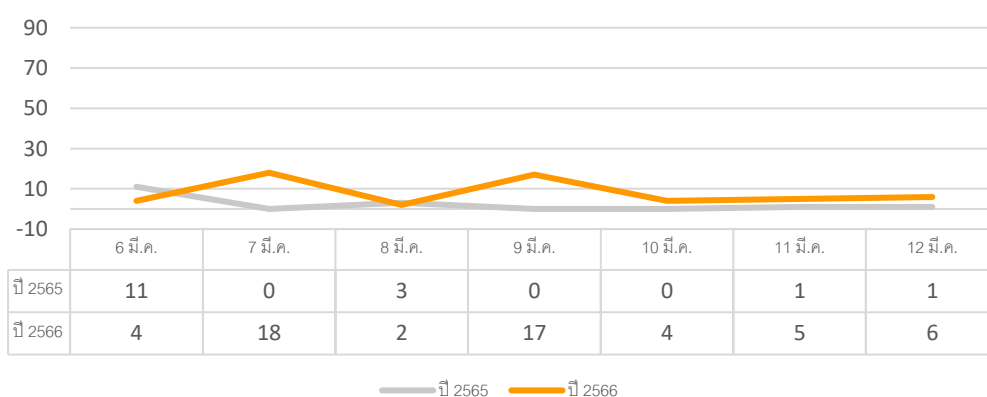
สถานการณ์จุดความร้อน (Hot Spot) สะสมตั้งแต่ 1 ม.ค. – 12 มี.ค. ก.พ. 66 พบจุดความร้อนในพื้นที่นาข้าว 1,502 จุด (15% ของทั้งหมด) ในพื้นที่ปลูกข้าวโพดและไร่มันฝรั่ง 751 จุด (7% ของทั้งหมด) ในพื้นที่ปลูกอ้อย 707 จุด (7% ของทั้งหมด) และในพื้นที่การเกษตรอื่นๆ 1,322 จุด (13% ของทั้งหมด) โดยปี 2565 ตรวจพบในพื้นที่นาข้าว 1,149 จุด (เพิ่มขึ้น 353 จุด คิดเป็น 31% ของปี 2565) ตรวจพบในพื้นที่ปลูกข้าวโพดและไร่มันฝรั่ง 371 จุด (เพิ่มขึ้น 380 จุด คิดเป็น 103% ของปี 2565) ตรวจพบในพื้นที่ปลูกอ้อย 395 จุด (เพิ่มขึ้น 312 จุด คิดเป็น 79% ของปี 2565) และตรวจพบในพื้นที่เกษตรอื่นๆ 686 จุด (เพิ่มขึ้น 636 จุด คิดเป็น 93% ของปี 2565)

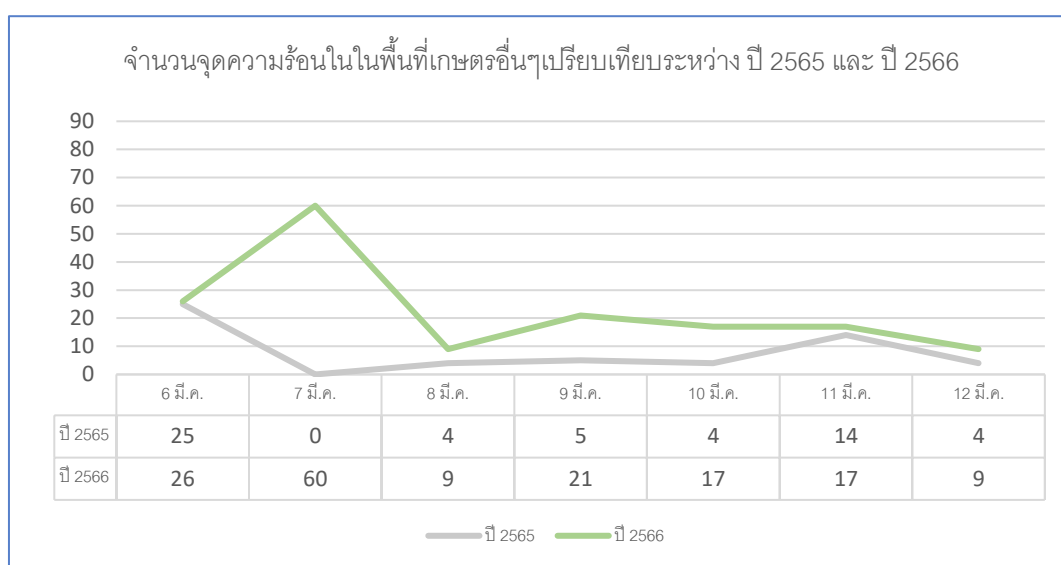
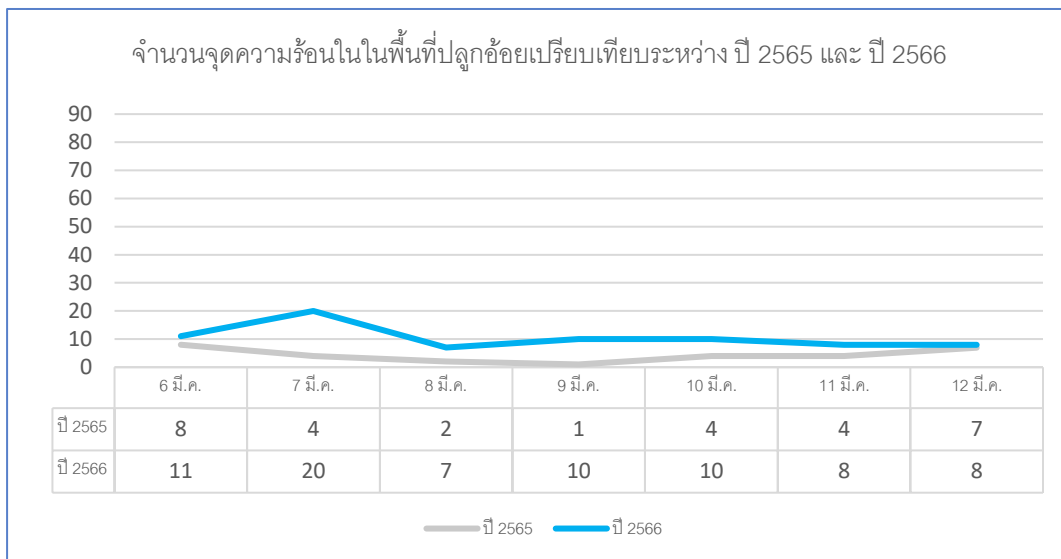
- พื้นที่นาข้าว พบจุดความร้อนสะสมสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ จ.นครสวรรค์ 124 จุด จ.พิจิตร 108 จุด และ จ.สกลนคร 84 จุด
- พื้นที่ปลูกข้าวโพดและไร่มันฝรั่ง พบจุดความร้อนสะสมสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ จ.น่าน 179 จุด จ.เชียงราย 141 จุด และ จ.ตาก 59 จุด
- พื้นที่ปลูกอ้อย พบจุดความร้อนสะสมสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ จ.ลพบุรี 70 จุด จ.สุพรรณบุรี 50 จุด และ จ.ชัยภูมิ 49 จุด
- พื้นที่เกษตรอื่นๆ พบจุดความร้อนสะสมสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ จ.เพชรบูรณ์ 130 จุด จ.กาญจนบุรี 103 จุด และ จ.ชัยภูมิ 71 จุด

จำนวนจุดความร้อนในพื้นที่นาข้าวเปรียบเทียบระหว่าง ปี 2565 และ ปี 2566

จำนวนจุดความร้อนในพื้นที่ปลูกข้าวโพดและไร่มันฝรั่งเปรียบเทียบระหว่าง ปี 2565 และ ปี 2566

ที่มา : ข้อมูลจากดาวเทียม Terra และ Aqua ของระบบ MODIS
<http://fire.gistda.or.th/download-v1.html>

2. การป้องกันและเฝ้าระวังการเผาซากพืชหรือวัชพืช และเศษวัสดุทางการเกษตร

เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2565 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการจัดทำแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม ปี 2565/66 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและเฝ้าระวังการเผาเศษซากพืชหรือวัชพืช และเศษวัสดุทางการเกษตร และกำกับดูแลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการเผาเศษซากพืชหรือวัชพืช และเศษวัสดุทางการเกษตร ในพื้นที่การเกษตร ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนติดตามสถานการณ์ รายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1) ให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ดำเนินการติดตามสถานการณ์หมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก เนื่องจากการเผาเศษซากพืช หรือวัชพืชและเศษวัสดุทางการเกษตร ในพื้นที่การเกษตร และรายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ในพื้นที่

2) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดตั้งชุดปฏิบัติการเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการเผาเศษซากพืชหรือวัชพืช และเศษวัสดุทางการเกษตร ในพื้นที่การเกษตร ตามแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม ปี 2565/66 โดยกำหนดความรับผิดชอบตามพื้นที่ ดังนี้

- (1) พื้นที่ในเขตชลประทาน มอบหมายสำนักงานชลประทาน และโครงการชลประทานจังหวัดเป็นหน่วยงานหลัก
- (2) พื้นที่นอกเขตชลประทาน มอบหมายสำนักงานเกษตรจังหวัดและสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดเป็นหน่วยงานหลัก
- (3) พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน มอบหมายสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นหน่วยงานหลัก
- (4) พื้นที่ในเขตนิคมสหกรณ์ มอบหมายสำนักงานสหกรณ์จังหวัดเป็นหน่วยงานหลัก

โดยให้ทุกส่วนราชการในพื้นที่ร่วมสนับสนุนการดำเนินงาน และบูรณาการการปฏิบัติร่วมกับอาสาสมัครเกษตรจากทุกหน่วยงาน ลงพื้นที่ขอความร่วมมือให้เกษตรกรงดการเผาซากพืชหรือวัชพืชและเศษวัสดุทางการเกษตรรวมถึงให้ความรู้ คำแนะนำในการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ในช่วงเดือนมกราคม – พฤษภาคม 2566 และเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ ตลอดจนดำเนินการระงับยับยั้งเหตุการณ์ โดยดำเนินการร่วมกับหน่วยงานปกครองในพื้นที่ เพื่อป้องกัน บรรเทา และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

2.1 การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัด (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มี.ค. 66)

หน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด ได้บูรณาการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม โดยมีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

1. การป้องกัน

1) ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ผ่านสื่อต่างๆ กิจกรรมอบรมถ่ายทอดความรู้ กิจกรรมรณรงค์ และการตรวจเยี่ยมเกษตรกร(ครั้ง)	กำแพงเพชร(8,368) เชียงราย(553) เชียงใหม่(7,252) ตาก(829) นครสวรรค์(3,141) น่าน(4) พิจิตร(519) เพชรบูรณ์(568)แพร่(1,214) แม่ฮ่องสอน(60) ลำปาง(3,517) ลำพูน(1,434) สุโขทัย(1,556) อุตรดิตถ์(49) อุทัยธานี(303) กาฬสินธุ์(75) ขอนแก่น(198) ชัยภูมิ(422) นครพนม(94) นครราชสีมา(971) บึงกาฬ(102) บุรีรัมย์(673) มหาสารคาม(2,027) มุกดาหาร(698) ยโสธร(662) ร้อยเอ็ด(8,191) ศรีสะเกษ(2,357) เลย(2,795) สุรินทร์(294)หนองคาย(477)หนองบัวลำภู(697)อำนาจเจริญ(407)อุดรธานี(375)อุบลราชธานี(2,222)จันทบุรี(239)ฉะเชิงเทรา(36)ชลบุรี(329)ตราด(115)นครนายก(2,262)ปราจีนบุรี(375)ชัยนาท(1,041)สระแก้ว(62)กาญจนบุรี(444)นครปฐม(23)นนทบุรี(1,771)ปทุมธานี(428)ประจวบคีรีขันธ์(298)เพชรบุรี(96)พระนครศรีอยุธยา(150)ราชบุรี(368)ลพบุรี(323)สมุทรปราการ(142)สมุทรสงคราม(407)สิงห์บุรี(271)สุพรรณบุรี(873)กระบี่(23)ชุมพร(219)ตรัง(422)ประจวบคีรีขันธ์(427)นครศรีธรรมราช(21)นราธิวาส(971)ปัตตานี(6)พังงา(9)พัทลุง(105)ภูเก็ต(259)ยะลา(142)ระนอง(127)สุราษฎร์ธานี(655)
รวม	68 จังหวัด 66,543 ครั้ง

2) การส่งเสริมการไถกลบ และการใช้สารย่อยสลายตอซัง(ไร่)	กำแพงเพชร(1,190,315) เชียงราย(13,934) เชียงใหม่(17,003) ตาก(48,726) นครสวรรค์(37,626) น่าน(580) พิจิตร(11,507)แพร่(2,447) เพชรบูรณ์(2,375) แม่ฮ่องสอน(9,360) ลำปาง(7,383) ลำพูน(5,730) สุโขทัย(26,918) อุตรดิตถ์(140) อุทัยธานี(3,863) กาฬสินธุ์(590) ชัยภูมิ(5,730) นครพนม(3,424) นครราชสีมา(1,864) บึงกาฬ(2,930) บุรีรัมย์(368,673) มหาสารคาม(7,365) ขอนแก่น(82,122) มุกดาหาร(4,650) ยโสธร(35,081) ร้อยเอ็ด(166,018) ศรีสะเกษ(620,443) เลย(12,836) สุรินทร์(905) หนองคาย(6,470) หนองบัวลำภู(4,924)อำนาจเจริญ(337,669) อุดรธานี(296,431)อุบลราชธานี(753,444)จันทบุรี(14,525)ฉะเชิงเทรา(9,360)ชลบุรี(3,423)ตราด(1,846)นครนายก(161)ปราจีนบุรี(8,802)สระแก้ว(10,782)ชัยนาท(12,271)กาญจนบุรี(297,131)นครปฐม(3,423)นนทบุรี(1,846)พระนครศรีอยุธยา(785)ปทุมธานี(6,912)ประจวบคีรีขันธ์(9,331)เพชรบุรี(2,313)ราชบุรี(2,376)ลพบุรี(15,587)สมุทรปราการ(2,800)สมุทรสงคราม(1,968)สุพรรณบุรี(30)สิงห์บุรี(768)กระบี่(120)ชุมพร(9,360)ตรัง(3,423)ประจวบคีรีขันธ์(9,930)นครศรีธรรมราช(40)นราธิวาส(11,846)พัทลุง(2,194)ภูเก็ต(785)ยะลา(1,145)ระนอง(5,730)สุราษฎร์ธานี(2,800)
รวม	65 จังหวัด 4,543,291 ไร่

3) การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุ (ผลิตปุ๋ยหมัก แปรรูปเป็นอาหารสัตว์ เชื้อเพลิงชีวมวล และผลิตภัณฑ์การเกษตรอื่นๆ) (ตัน)	กำแพงเพชร(4,298.84) เชียงราย(178.24) เชียงใหม่(340.00) ตาก(27,671.31) น่าน(3.00) นครสวรรค์(5,265.09) พิจิตร(635.00)แพร่(557.00)เพชรบูรณ์(61.00)ลำปาง(1,188.56)ลำพูน(476.78)สุโขทัย(115,253.00)แม่ฮ่องสอน(1,239.80)อุตรดิตถ์(60.00)อุทัยธานี(97.24)กาฬสินธุ์(4.00)ขอนแก่น(27.22)ชัยภูมิ(515.00)นครพนม(130.04)มหาสารคาม(507.42)มุกดาหาร(144.80)นครราชสีมา(110.00)บึงกาฬ(156.00)บุรีรัมย์(563.30)ยโสธร(406.65)ร้อยเอ็ด(3,450.00)ศรีสะเกษ(259,252.00)สุรินทร์(387.69)เลย(593.00)หนองคาย(1,238.80)หนองบัวลำภู(516.00)อุดรธานี(3,941.00)อำนาจเจริญ(1,677,510.77)อุบลราชธานี(13,605.00)จันทบุรี(3.00)ฉะเชิงเทรา(1,651.10)ชลบุรี(449.56)นครนายก(1,262.00)ปราจีนบุรี(35.00)สระแก้ว(2,207.00)ชัยนาท(2,282.83)กาญจนบุรี(1,548.00)เพชรบุรี(135,000.00)นครปฐม(449.56)นนทบุรี(3,353.86)ปทุมธานี(164.36)ราชบุรี(0.09)พระนครศรีอยุธยา(1.06)ลพบุรี(1,254.00)สมุทรสงคราม(110.00)สมุทรปราการ(204.00)สิงห์บุรี(3.00)สุพรรณบุรี(1.62)กระบี่(10.00)ชุมพร(1,239.80)ตรัง(449.56)ประจวบคีรีขันธ์(1,058.00)ภูเก็ต(2.40)พัทลุง(44.00)ยะลา(10.00)ระนอง(10.00)สุราษฎร์ธานี(94.80)
รวม	62 จังหวัด 2,273,281.49 ตัน

4) การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนวิธีการเพาะปลูก (ระบบวนเกษตร มาตรฐาน GAP มาตรฐาน เกษตรอินทรีย์ การใช้เครื่องจักรกลเพื่อเก็บเกี่ยวอ้อย) (ไร่)	กำแพงเพชร(170,337) เชียงราย(5,038) เชียงใหม่(18,870) ตาก(6,458) นครสวรรค์(61,518) น่าน(20) พิจิตร(27,204) เพชรบูรณ์(3,962) แพร่(5,065) ลำปาง(1,393) ลำพูน(10,913) สุโขทัย(14,457) อุตรดิตถ์(630) อุทัยธานี(6,194) กาฬสินธุ์(31,219) ขอนแก่น(255) ชัยภูมิ(4,580) นครพนม(250) นครราชสีมา(31,125) บึงกาฬ(2,636) มหาสารคาม(28,225) มุกดาหาร(2,110) ยโสธร(7,848) ร้อยเอ็ด(15,910) เลย(20,410) ศรีสะเกษ(27,204) สุรินทร์(300) หนองคาย(255) หนองบัวลำภู(4,355) อำนาจเจริญ(36,435) อุตรธานี(610) อุบลราชธานี(6,781) จันทบุรี(1,980) ตราด(31,125) ฉะเชิงเทรา(255) ชลบุรี (4,580) นครนายก(2,468) สระแก้ว(84,311) ชัยนาท(4,380) กาญจนบุรี(113,121) นครปฐม(4,580) นนทบุรี(31,125) ปทุมธานี(20) เพชรบุรี(1,980) ราชบุรี(6,440) ลพบุรี(9,921) สมุทรปราการ(1,680) สมุทรสงคราม(62) สิงห์บุรี(97) สุพรรณบุรี(330) ชุมพร(89,060) ตรัง(15) ประจวบคีรีขันธ์(3,005) พังงา(60) พัทลุง(85) ภูเก็ต(160) ยะลา(182) ระนอง(1,980) สุราษฎร์ธานี(80)
รวม	57 จังหวัด 890,282 ไร่

5) การทำแนวกันไฟป้องกันพื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่ชุมชน (กิโลเมตร)	กำแพงเพชร(64) เชียงใหม่(359) เชียงราย(57) เพชรบูรณ์(5) แพร่(30) นครสวรรค์(104) น่าน(2) ตาก(20,094) ลำปาง(301) ลำพูน(124) สุโขทัย(35) เลย(20) มหาสารคาม(1,934) ยโสธร(26) บึงกาฬ(1) บุรีรัมย์(180) ร้อยเอ็ด(3,850) ศรีสะเกษ(184) สุรินทร์(15) หนองบัวลำภู(5) อุตรธานี(184) อุบลราชธานี(5,791) ชลบุรี(10) ปราจีนบุรี(3,850) กาญจนบุรี(20) นนทบุรี(81) ลพบุรี(17) นราธิวาส(21)
รวม	28 จังหวัด 37,364 กิโลเมตร

2. การยับยั้ง/เผชิญเหตุ

1) ชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วออกตรวจสอบและเฝ้าระวังเหตุการณ์ในพื้นที่ (ครั้ง)	กำแพงเพชร(5) เชียงใหม่(12) เชียงราย(16) ตาก(15) นครสวรรค์(38) น่าน(1) แพร่(5) ลำปาง(5) ลำพูน(24) เลย(17) บุรีรัมย์(59) มหาสารคาม(2) ยโสธร(13) สุรินทร์(17) หนองคาย(17) ศรีสะเกษ(1) อุบลราชธานี(11) จันทบุรี(14) นครนายก(1) ฉะเชิงเทรา(2) จันทบุรี(9) ตราด(2) ชัยนาท(2) กาญจนบุรี(1) นครปฐม(1) นนทบุรี(27) ราชบุรี(36) สุพรรณบุรี(2) ลพบุรี(22) พัทลุง(2) พังงา(8)
รวม	31 จังหวัด 387 ครั้ง

2) ปฏิบัติการร่วมกับอาสาสมัครความร่วมมือในการป้องกันและควบคุมไฟ (ครั้ง)	กำแพงเพชร(230) เชียงใหม่(2) เชียงราย(9) เพชรบูรณ์(1) แม่ฮ่องสอน(1) นครสวรรค์(445) น่าน(1) ลำปาง(2) ลำพูน(1) สุโขทัย(1) เลย(23) ยโสธร(85) สุรินทร์(185) ศรีสะเกษ(8) หนองคาย(16) มหาสารคาม(2) อุตรธานี(8) อุบลราชธานี(9) จันทบุรี(9) ฉะเชิงเทรา(41) ชลบุรี(1) ชัยนาท(1) นนทบุรี(27) ลพบุรี(259) สุพรรณบุรี(2) พังงา(8) พัทลุง(43)
รวม	27 จังหวัด 1,420 ครั้ง

3) เข้าดับไฟทันทีเมื่อตรวจพบการเผาในพื้นที่ (ครั้ง)	เชียงใหม่(31) เชียงราย(1) กำแพงเพชร(24) น่าน(1) ลำปาง(9) เพชรบูรณ์(3) สุโขทัย(1) เลย(15) ชัยภูมิ(7) ยโสธร(31) สุรินทร์(4) บุรีรัมย์(1) มหาสารคาม(38) ร้อยเอ็ด(13) ศรีสะเกษ(10) หนองคาย(16) หนองบัวลำภู(21) อุตรธานี(10) อุบลราชธานี(16) ลพบุรี(32) จันทบุรี(5) ชลบุรี(3) ปราจีนบุรี(1) สมุทรปราการ(22) กระบี่(3) ตรัง(3) สุราษฎร์ธานี(26) ตรัง(2) ประจวบคีรีขันธ์(1) ภูเก็ต(11) ระนอง(1) สุราษฎร์ธานี(55)
รวม	32 จังหวัด 417 ครั้ง

4) ประสานการไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อพบการเผาในพื้นที่ (ครั้ง)	เชียงใหม่(12) เชียงราย(1) แพร่(132) กำแพงเพชร(35) แม่ฮ่องสอน(4) ตาก(217) เพชรบูรณ์(181) แพร่(96) ลำพูน(13) ลำปาง(4) นครสวรรค์(3) สุโขทัย(62) นครราชสีมา(1) เลย(6) ชัยภูมิ(1) นครพนม(1) มหาสารคาม(12) ยโสธร(5) ร้อยเอ็ด(2) สุรินทร์(4) หนองบัวลำภู(3) ศรีสะเกษ(2) อำนาจเจริญ(1) อุตรธานี(2) อุบลราชธานี(19) ฉะเชิงเทรา(3) ชลบุรี(1) นครนายก(1) ปราจีนบุรี(4) ชัยนาท(2) ลพบุรี(10) สุพรรณบุรี(1) ระนอง(1) ประจวบคีรีขันธ์(2)
รวม	32 จังหวัด 844 ครั้ง

5) ทำความเข้าใจกับเจ้าของแปลงเพาะปลูกที่ตรวจพบการเผาในพื้นที่ (ครั้ง/ราย)	กำแพงเพชร(91/108) เชียงราย(4/1) เชียงใหม่(9/345) แม่ฮ่องสอน(34/36) ตาก(87/109) นครสวรรค์(63/63) น่าน(1/1) พิจิตร(19/19) แพร่(132/93) เพชรบูรณ์(181/181) ลำพูน(67/147) ลำปาง(2/1) สุโขทัย(78/78) อุตรดิตถ์(3/3) อุทัยธานี(11/13) ชัยภูมิ(10/10) เลย(6/10) นครราชสีมา(10/40) นครพนม(18/19) บุรีรัมย์(1/14) มหาสารคาม(23/22) มุกดาหาร(5/10) ยโสธร(16/18) ร้อยเอ็ด(10/19) ศรีสะเกษ(11/11) สุรินทร์(20/27) เลย(6/20) หนองคาย(4/4) หนองบัวลำภู(9/10) อุตรธานี(19/21) อุบลราชธานี(27/48) ปราจีนบุรี(114/119) ชัยนาท(14/16) ฉะเชิงเทรา(10/10) ชลบุรี(50/52) นครนายก(4/6) กาญจนบุรี(10/12) นครปฐม(2/4) นนทบุรี(25/25) ราชบุรี(2/2) พระนครศรีอยุธยา(2/2) ลพบุรี(27/30) สมุทรปราการ(5/10) ประจวบคีรีขันธ์(2/2) กระบี่(3/1) ชุมพร(58/58) ตรัง(2/2) นราธิวาส(10/12) พัทลุง(11/11) พังงา(8/8) ภูเก็ต(13/17) ระนอง(31/31) สุราษฎร์ธานี(97/97)
รวม	53 จังหวัด 1,477 ครั้ง 2,028 ราย

2.2 แผนงาน/โครงการสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม (ข้อมูล ณ วันที่ 12 มี.ค. 66)

2.2.1 กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการโครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเกษตรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร พร้อมจัดอบรมความรู้พื้นฐานถ่ายทอดความรู้และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้สามารถเป็นวิทยากรด้านการทำการเกษตรปลอดการเผา ส่งเสริมให้มีจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทดแทนการเผาทำลาย ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตจากเดิม มุ่งสู่การทำการเกษตรปลอดการเผาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้นเพื่อลดพื้นที่การปลูกพืชที่เสี่ยงจะเกิดการเผา โดยมีเป้าหมาย อบรมเกษตรกร จำนวน 17,640 ราย และสร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผาเพื่อสร้างกลไกในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร รวม 337 เครือข่าย ในพื้นที่ 62 จังหวัด ดำเนินการจัดอบรมความรู้พื้นฐานให้เกษตรกรแล้ว จำนวน 160 เครือข่าย เกษตรกรจำนวน 8,380 ราย

2.2.2 กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการส่งเสริม และกระตุ้นเกษตรกรให้ลด ละ เลิกการเผาและไถกลบเศษวัสดุทางการเกษตร ตลอดจนส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มผลิตปุ๋ยหมัก พด. โดยมีกิจกรรมดังนี้

1) โครงการส่งเสริมการไถกลบและการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อป้องกันหมอกควันในภาคเหนือ ในพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกข้าว ข้าวโพด เป้าหมายการดำเนินการ ไถกลบต่อซัง พื้นที่เป้าหมาย 26,842 ไร่ ใน 57 จังหวัด และผลิตปุ๋ยหมักจำนวน 2,000 ตัน ในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน พะเยา แพร่ น่าน ลำพูน ลำปาง และตาก ดำเนินการไถกลบต่อซังแล้ว 18,194 ไร่

2) โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร กิจกรรม ไถกลบต่อซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน เป้าหมายการดำเนินการ พื้นที่ 13,300 ไร่ 47 จังหวัด ดำเนินการไถกลบต่อซังแล้ว 10,439 ไร่

2.2.3 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมดำเนินการสร้างการรับรู้ให้แก่เกษตรกรตระหนักถึงผลกระทบจากการเผา ตลอดจนดำเนินการเชิงพื้นที่ในการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนวิธีการเพาะปลูก และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทดแทนการเผาให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยมีกิจกรรมดังนี้

1) โครงการเฝ้าระวังการเผาซากพืช วัชพืช และวัสดุทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ดำเนินการสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรตระหนักถึงผลกระทบจากการเผา พร้อมส่งเสริมให้เกษตรกรบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรให้มีมูลค่าเพิ่มและเกิดประโยชน์สูงสุด เป้าหมายการดำเนินการ เกษตรกร 1,000 ราย พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน 10,000 ไร่ ดำเนินการส่งเสริมเกษตรกรแล้ว 115 ราย พื้นที่ดำเนินการ 5,313 ไร่

2) โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจ และเพิ่มทักษะการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พร้อมเพิ่มจำนวนพื้นที่ จำนวนเกษตรกร และประสิทธิภาพการผลิตเกษตรอินทรีย์ให้มีคุณภาพและมีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน เป้าหมายการดำเนินการ เกษตรกร 2,800 ราย พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน 8,480 ไร่ ดำเนินการส่งเสริมเกษตรกรแล้ว 2,211 ราย พื้นที่ดำเนินการ 5,416 ไร่

3) โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ดำเนินการพัฒนาความรู้ของเกษตรกรให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนด้วยระบบวนเกษตร โดยการส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้น ไม้ป่า ไม้หายาก เพื่อทดแทนการเกษตรเชิงเดี่ยว เป้าหมายการดำเนินการ เกษตรกร 4,566 ราย พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน 45,000 ไร่ ดำเนินการส่งเสริมเกษตรกรแล้ว 660 ราย พื้นที่ดำเนินการ 3,530 ไร่

2.2.4 กรมฝนหลวงและการบินเกษตรเริ่มปฏิบัติฝนหลวงประจำปี 2566 ตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2566 โดยปัจจุบันจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการ จำนวน 2 หน่วย ได้แก่ หน่วยปฏิบัติการจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดพิษณุโลก เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรที่ประสบภัยแล้ง เพิ่มปริมาณน้ำให้กับเขื่อน/อ่างกักเก็บน้ำ รวมทั้งบรรเทาปัญหาหมอกควันไฟป่าและปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5)

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวงประจำวันที่ 12 มีนาคม 2566

หน่วยปฏิบัติการ	จำนวนเที่ยวบิน (เที่ยว)	จังหวัดที่มีรายงานฝนตก
1. เชียงใหม่	2	ภารกิจบรรเทาหมอกควันและไฟป่า มีฝนตกเล็กน้อยบริเวณพื้นที่ประสบปัญหาหมอกควัน และไฟป่า จ.ตาก (แม่สอ ด พบพระ)
2. พิษณุโลก	1	ไม่มีผลจากการปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากพบบรรยากาศผกผัน (inversion) บริเวณพื้นที่เฝ้าระวัง ส่งผลให้กลุ่มเมฆไม่พัฒนาเข้าสู่เงื่อนไขการปฏิบัติการ
3. แพร่	2	ภารกิจบรรเทาหมอกควันและไฟป่า มีฝนตกเล็กน้อยบริเวณพื้นที่ประสบปัญหาหมอกควัน และไฟป่า จ.อุตรดิตถ์ (น้ำปาด) จ.พิษณุโลก (ชาติตระการ)
4. นครสวรรค์	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากความชื้นสัมพัทธ์ตั้งแต่ระดับ 10,000 ฟุต ขึ้นไปมีค่าน้อยกว่า 60% (11%) ส่งผลให้กลุ่มเมฆในพื้นที่เป้าหมายมีการพัฒนาตัวช้าและสลายตัวเร็ว

หน่วยปฏิบัติการฯ	จำนวนเที่ยวบิน (เที่ยว)	จังหวัดที่มีรายงานฝนตก
5. อุดรธานี	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง 1. การกิจปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากเมฆมีความสูงไม่ก่อตัวในพื้นที่เป้าหมาย 2. การกิจยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ เนื่องจากไม่มีกลุ่มเมฆเข้าเงื่อนไขการปฏิบัติการ
6. จันทบุรี	3	การกิจป้องกันและแก้ปัญหายากแฉ้ง มีฝนตกเล็กน้อยบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.จันทบุรี (ขลุง เมืองจันทบุรี) จ.ตราด(เขาสมิง บ่อไร่)
รวม	8	

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง (15 กุมภาพันธ์ - 12 มีนาคม 2566)

ตั้งแต่เปิดหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2566 – 12 มีนาคม 2566 มีการขึ้นปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน 6 วัน ขึ้นปฏิบัติงาน จำนวน 30 เที่ยวบิน (54:25 ชั่วโมงบิน) ปริมาณการใช้น้ำฝนหลวง 21.4 ตัน พลุสารพัดความขึ้นโซเดียมคลอไรด์ จำนวน 0 นัด พลุสารพัดความขึ้นแคลเซียมคลอไรด์จำนวน 0 นัด พลุซิลเวอร์ไอโอไดด์สำหรับการกิจปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน 28 นัด จังหวัดที่มีรายงานฝนตกรวม 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก อุดรดิษฐ์ พิษณุโลก จันทบุรี และจังหวัดตราด

อนึ่ง เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2566 – 12 มีนาคม 2566 มีการขึ้นปฏิบัติการการกิจดับไฟป่าโดยเครื่องเฮลิคอปเตอร์ จำนวน 4 วัน จำนวน 42 เที่ยวบิน (11:20 ชั่วโมงบิน) ปริมาณน้ำ 25,200 ลิตร พื้นที่ปฏิบัติการรวม 1 จังหวัด ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่